

N:o 111.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af en under kronosäteriet Boda n:o 1 om ett mantal i Skaraborgs län hörande lägenhet; gifven Stockholms slott den 15 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att en i Ekeskogs socken af Södra Vadsbo härad i Skaraborgs län belägen, under kronosäteriet Boda n:o 1 om ett mantal i Fägre socken af samma härad och län hörande lägenhet, Herrängen eller Henrikstorp, med ett för densamma å en af Herman Rosén år 1866 upprättad karta utmärkt område, må från hemmanet afsöndras och — mot en köpeskilling af 3,600 kronor att erläggas under loppet af 10 år med en tiondedel årligen samt i öfrigt på de i sjätte punkten af Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner stadgade villkor — försäljas till Karl August Jansson med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1908,

dels ock att de medel, som genom försäljningen inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å
Stockholms slott den 15 mars 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Alfred Petersson
anförde vidare:

I underdånig skrifvelse den 22 nästlidne februari har domänstyrelsen anmält, att vid den under år 1905 å för statsverkets räkning utarrenderade förra kornettbostället kronosäteriet Boda n:o 1 om 1 mantal med underlydande i Fägre och Ekeskogs socknar af Södra Vadsbo härad i Skaraborgs län hållna uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1908 af denna egendom, som lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af den till egendomen hörande lägenheten Herrängen, äfven

benämnd Henrikstorp, och har domänstyrelsen jämlikt 7:de punkten i nådiga skrifvelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner underställt den väckta frågan Kungl. Maj:ts nådiga pröfning och därvid öfverlämnat instrumentet öfver förenämnda uppskattning samt öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland, jämte andra kartor, en, som år 1866 af Herman Rosén upprättats öfver egendomen i dess helhet; och inhämtas af dessa handlingar, bland annat, följande.

Egendomen, som med undantag af lägenheten Herrängen är belägen i Fägre socken 3,5 mil från Mariestad, innehåller i sin helhet 664 hektar 64,13 ar.

Lägenheten Herrängen, som är belägen i Ekeskogs socken på ett afstånd af en mil från hufvudgården och å sistberörda karta betecknats med litt. X, omfattar enligt af vederbörande landtmätare efter justering af samma karta år 1905 upprättad ägobeskrifning 14 hektar 15,25 ar, däraf 7 hektar 40 ar åker, 37 ar äng och 6 hektar 38,25 ar afrösningsjord. Å lägenheten finnes ett boningshus, tillhörigt lägenhetens innehafvare Karl August Jansson. Den är taxeringsvärderad till 2,000 kronor, samt har med inräknande af därå befintlig skog, som är af ringa omfattning och obetydligt värde, ansetts betinga ett saluvärde af 3,600 kronor och ett arrendevärde af 165 kronor.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att lägenheten, såsom varande aflägsset belägen och skild från egendomens öfriga ägor, måtte försäljas och därvid hembjudas innehafvaren till inköp.

Sedan Kungl. Maj:ts befallningshafvande meddelat förbemälde Jansson sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te punkten af förenämnda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, har denne i behörig tid inkommit med skriftlig förklaring, att han önskar öfvertaga lägenheten för köpeskilling motsvarande det åsatta saluvärdet att erläggas under loppet af tio år, hvarför antaglig borgen aflämnats, och har Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrkt uppskattningsmännens ifrågasvarande förslag.

För egen del har domänstyrelsen med upplysning, att lägenheten ifråga enligt utredning, som verkställets af vederbörande landtmätare, vore att betrakta såsom hörande under hemmanet Boda, hemställt, att lägenheten finge från hemmanet afsöndras och till sin innehafvare försäljas.

Åberopande hvad i detta ärende förekommit, hemställer jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande, under kronosäteriet Boda n:o 1 om ett mantal i Fägre socken af Södra Vadsbo härad i Skaraborgs län hörande lägenhet, Herrängen eller Henrikstorp, må från hemmanet afsöndras och — mot en köpeskillning af 3,600 kronor att erläggas under loppet af 10 år med en tiondedel årligen samt i öfrigt på de i 6:te punkten af förutnämnda nådiga skrifvelse den 25 september 1896 stadgade villkor — försäljas till Karl August Jansson med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1908,

dels ock att de medel, som genom försäljningen inflyta, må, på samma sätt som köpeskillningarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna nådigt bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Abr. Unger.